

**Силабус освітнього компонента
«МЕТОДИКА РОБОТИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В
ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма: Початкова освіта
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 2 (заочної форми здобуття вищої освіти)
 3 (денна форми здобуття вищої освіти)
Семестр: 4 (заочної форми здобуття вищої освіти)
 6 (денна форми здобуття вищої освіти)

Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Викладач(-і) 	ПІБ: Бахмат Наталія Валеріївна Посада: професор Науковий ступінь: доктор педагогічних наук Вчене звання: професор Тел.: +38(067)804.18.34 E-mail: bahger.teacher@gmail.com Робоче місце: каб. 305 А (корп. 6) Профайл викладача (-ів): http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/bakhmat-nataliia-valeriivna/ Google Scholar Citations: https://scholar.google.com.ua/citations?user=xt5LYcQAAAAJ&hl=ru ResearcherID: R-2499-2018 ScopusAuthorID: 57200174193
Лінк на освітній контент дисципліни	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Moodle) https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=6340
Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 / 120
Мова викладання	українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана.
Політика дисципліни	<i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, вручення в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення однак академічної недоброчесності в письмовій роботі стулена є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/ <i>Відвідування занять.</i> Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів роботи, передбачених навчальною дисципліною. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка»

	<p>URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view <i>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти</i> підтримується. <i>Неформальна та/або інформальна освіта здобувачів вищої освіти</i> підтримується. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, 2 здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>принципи, переваги, існуючі виклики інклюзивної освіти, вітчизняне та міжнародне законодавство у сфері освіти, завдання, ролі та функції асистента вчителя; способи співпраці з іншими учасниками освітнього процесу, методика включення у процес педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, участь у складанні індивідуальної програми розвитку дитини та її реалізації відповідно до власної ролі; способи адаптації навчальних матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей дитини.</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Освітній компонент забезпечує формування у здобувачів компетентностей, необхідних для ефективної роботи в інклюзивному освітньому середовищі відповідно до існуючого нормативно-правового забезпечення, сучасного розуміння інклюзивного навчання, удосконалення фахової майстерності педагогів у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, з урахуванням психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти певного віку; принципів створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, механізмів забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребам.</p>
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – володіти міжнародною та українською нормативно-правовою базою у сфері інклюзивної освіти, що регламентує його ролі та функції, мати певний набір особистісних та професійних якостей, які б допомагали йому успішно реалізовуватись у професії; – володіти базовими педагогічними методами та прийомами, які застосовуються у роботі з учнями в умовах інклюзивного середовища; – володіти основами спільного викладання для залучення всіх учнів класу до певного виду роботи впродовж уроку, урізноманітнення форм і методів викладання навчального матеріалу, ефективного моніторингу актуальних потреб учнів, підвищення ефективності освітнього процесу; – уміти вести спостереження за дитиною з особливими потребами, фіксувати їх документально, слідкувати за заповненням фахівцями відповідних розділів індивідуальної програми розвитку; <p>володіти основними техніками та прийомами</p>

	нормалізації/відновлення власного психоемоційного та фізичного стану.
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ загальнонавчальна; ➤ інформаційно-аналітична; ➤ дослідницько-праксеологічна; ➤ комунікативна; ➤ громадянська; ➤ етична; ➤ соціокультурна; ➤ міжособистісної взаємодії; ➤ адаптивна; ➤ здоров'язбережувальна; ➤ інформаційно-комунікаційна; <p>– здатність розробляти та реалізовувати цілі індивідуальної програми розвитку дитини, адаптувати навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами;</p> <p>– здатність визначити ефективні шляхи формування інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами, представляти позитивний досвід упровадження універсального дизайну навчання та його розумного пристосування, роботу ресурсної кімнати та медіатеки;</p> <p>– здатність створювати систему ефективної протидії булінгу в інклюзивному освітньому середовищі</p> <p>здатність реалізовувати моделі спільного викладання в класі з інклюзивним навчанням та особливостями успішної взаємодії вчителя, асистента вчителя та учнівського колективу</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Нормативно-правова база. Вступ до інклюзивної освіти: основні завдання і ролі асистента вчителя в інклюзивному класі</i></p> <p>Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: генезис, понятійно-термінологічні визначення, основні принципи.</p> <p>Тема 2. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Методика організації професійної діяльності асистента вчителя в умовах інклюзивного навчання</i></p> <p>Тема 3. Професійне співробітництво як основа командного підходу до забезпечення додаткової підтримки для дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Тема 4. Методика організації інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>Тема 5. Методика розробки індивідуальної програми розвитку (ІПР) як механізму індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі.</p> <p>Тема 6. Роль асистента вчителя в інклюзивному класі: основні функції і завдання, форми співпраці.</p>

	<p>Тема 7. Методика створення системи ефективної протидії булінгу в інклюзивному освітньому середовищі. Змістовий модуль 3. Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісної освіти в інклюзивному класі</p> <p>Тема 8. Роль батьків у роботі команди.</p> <p>Тема 9. Команда психолого-педагогічного супроводу: основні завдання, склад, основні функції членів команди.</p>
Методи навчання	Загальнонаукові, фахові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання предметів початкової школи (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, контрольньо-оцінювальні та методи самостійної роботи), способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в закладах загальної середньої освіти; методи дистанційного навчання..
Інформаційне забезпечення	<p>1. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / кол. авторів ; за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.</p> <p>2. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків / укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ, 2016. 68 с.</p> <p>3. Методичні рекомендації планування роботи асистента учителя закладів загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання. Київ : Міленіум, 2018. 44 с.</p> <p>4. Особливості реалізації компетентнісного підходу в освіті дітей з інтелектуальними порушеннями / навчально-методичний посібник / авт.: О. Чеботарьова, Г. Блеч, І. Бобренко, І. Гладченко, О. Мякушко, С. Трикоз, І. Сухіна, Н. Ярмола. За наук. ред.: О. Чеботарьової, І. Сухіної. Київ : ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019. 450 с. https://lib.iitta.gov.ua/718292/.</p> <p>5. Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі : метод. посіб. уклад.: О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110 с</p> <p>6. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ. Навчально-методичний посібник / Компанець Н. М., Луценко І. В., Коваль Л. В. Київ : Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с.</p> <p>7. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник Ш 37. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.</p>
Обсяг дисципліни (години) та види занять	<p>Денна форма: лекції – 16 год., практичні – 24 год., самостійна робота – 80 год.</p> <p>Заочна форма: лекції – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 104 год.</p> <p>Заочна форма (ОКР «молодший спеціаліст»): лекції – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 104 год.</p>
Поточний контроль	Практичні заняття, модульна робота, самостійна робота
Підсумковий контроль	залік
Локація	Згідно з розкладом (https://ped.kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/)

Розробник

Наталія БАХМАТ